

## Ökoiskolai kérdőív értékelése

A mérést 2018. májusában végeztük a diákok, a szülők és a pedagógusok körében. A mérés célja az volt, hogy képet kapjunk arról, mennyire támogatott az ökoiskola cím újrapiályázása, mennyire tartják eredményesnek az iskola öko-tevékenységét, fontosnak tartják-e ezt a tevékenységet.

A mérőlapokat az öko-csoport állította össze. Mindhárom körben anonim volt a mérés.

A **pedagógusok** körében 32 kérdőívet osztottunk ki (mindenki kapott), melyből 27 került kitöltésre (84%).

### Vélemények:

- érdemes az iskolában a környezeti neveléssel foglalkozni
- leginkább hatékony erdei iskolában, táborban, túrán, szakkör, kirándulás keretében, de minden formában hatékony lehet, ha jól csináljuk.
- az 5-6. évfolyamon érzik legeredményesebbnek
- nagy részük fontosnak tartja, hogy foglalkozzon a kérdéssel, aktívan meg is teszi ezt, szívesen csinálja
- az iskola öko-tevékenységében viszont kevesen töltenek be kezdeményező szerepet
- legfontosabb eredménynek azt tartják, hogy a diákok élményszerű, hasznos ismeretekre tesznek szert a környezetvédelem területén, ami jó esetben beépül mindennapi tevékenységükbe. Szélesedett az ilyen témájú programjaink köre, tudatosabbá vált a kollégák ezirányú tevékenysége.
- a legsikeresebb öko-tevékenységeink: papír-és elemgyűjtés, témanapok, szakkör, túra s kirándulás, rendkívüli környezetismereti órák, kertgondozás.

Az újrapiályázást 100%-ban támogatják a kollégák, mert úgy gondolják, hogy csak folyamatos programokkal lehetünk eredményesek. Fontosnak tartják az öko-szemlélet erősítését, és hogy még tudatosabban vállaljunk szerepet a környezettudatosságra nevelésben. Egy kollégá fogalmazott meg aggodalmat az újrapiályázással kapcsolatban. Ő úgy érzi, hogy elveszi az időt más, fontos tevékenységtől.

### Javaslatok:

- az épületen belüli szelektív hulladékgyűjtők használatával tudatosabbá tehetnénk ezt a tevékenységet.
- legyen öko-faliújság az információtovábbítás hatékonyabbá tétele érdekében.
- legyen több környezetgondozási akció az iskolán belül.
- legyenek rajzpályázatok és vetélkedők vegyes (alsós, felsős) csapatoknak.

A 4-8. évfolyamos gyerekeket és szüleiket vontuk be a mérésbe. A **szülők** körében 110 kérdőívet osztottunk ki (osztályonként 10-10 darabot), melyből 95-öt küldtek vissza (86%).

A megkérdezettek 91%-a fontosnak tartja, hogy gyermeke ökoiskolába járjon. Az indoklásban sokan megfogalmazták, hogy számukra is fontos a környezetvédelem, és az ezirányú nevelést gyermekkorban kell elkezdni, amiben a család mellett az iskolának is komoly szerepe kell, hogy legyen. Ezzel összhangban fontosnak tartják azt is, hogy gyermekük a környezet megóvásával kapcsolatos programokon vegyen részt. A családokban legalább alkalmasszerűen, de beszélgetnek a környezetvédelemmel kapcsolatos napi hírekről,

eseményekről. A legtöbb gyermek otthon a szelektív hulladékgyűjtésben közreműködik, de sokan vonják be gyermeküket az energiatakarékosságba, a növények és kisállatok gondozásába. Iskolánk környezeti nevelését a megkérdezett szülők nagy többsége eredményesnek tartja (1 szülő inkább nem, 1 pedig egyáltalán nem). Sokan indokolták véleményüket. Összefoglalva az indokokat:

- rendszeresek és változatosak az ilyen témájú programok, melyek élményszerűen tanítják, nevelik a gyerekeket
- otthon is alkalmazzák az iskolában hallottakat, a szülőket is nevelik a környezettudatosságra
- a gyermekek nyitottabbá váltak az iskolában tanultak hatására a környezetet érintő problémák iránt és tudatosabban vigyáznak környezetükre

A szülők tudomása szerint az iskolai programok közül az elmúlt két évben legtöbben a papírgyűjtésben vettek részt, ezt a Föld napi programok követik, majd a túrák, kirándulások, az Európai mézes reggeli és a Pontvelem elemgyűjtése. Ezeket a programokat a megkérdezettek legalább 2/3-a megjelölte. A faültetés, az adománygyűjtés, a környezettel foglalkozó rajzpályázatok, a víz világnapi rendezvények és a szakkörök legalább 30%-uknál szerepelt. Kevesen tudtak a Világ legnagyobb tanórájáról, a Happy-hétről, a Csillagbuszról, a Kicsik és nagyik programról és az integrációs sportdélutánról.

A szülők ugyanazt tartották az ökoiskola cím legfontosabb eredményének, mint a pedagógusok: a gyerekek élményszerű, hasznos ismeretekre tesznek szert a környezetvédelem területén, hogy szélesedett a fenntarthatósággal kapcsolatos programok köre, és tudatosabbá vált a pedagógusok környezeti nevelése.

#### Ötleteik, javaslataik:

- Egy-egy iskolai napot célszerű lenne erdei iskolában tartani a szemléletesebb, környezetközeli nevelés érdekében.
- Szelektív hulladékgyűjtés intézményen belül.
- Legyen több faültetés több gyermek részvételével.
- Tudatos ökolábnyom mérés és csökkentés (pl. víz/energia fogyasztás mérése, takarékosági ötletek gyűjtése és megvalósítása).
- „Kiss and go” program bevezetése (útvonal Kijelölésével): a szülők ne a kapuig kísérik a gyerekeiket, a gyerekek tudatosan gyalogoljanak többet.
- Az iskolaudvar karbantartását – növényápolási munkák – a tanulók végezhetnék (metszés, gereblyezés, komposztálás, ültetés, gyomlálás, stb).
- A szülőket jobban be kell vonni ezekbe a programokba.
- Jobban kellene kommunikálni az öko-programokat a szülők felé.
- Lehetne több hétvégi kirándulás, túra.
- Legyen több egészséges étel a büfében.
- Jobban figyelni a vízhasználatra a mosdókban.
- A hulladék újrahasznosításának részletes megismertetése a gyerekekkel külső program keretében.
- Élelmiszerpazarlás visszaszorítása.
- A sportolással kapcsolatos tevékenységek szélesítése.
- Több olyan programot lehetne szervezni, ahol a gyerekek a szabadban lehetnek.

- Kertészeti oktatás, osztály állatka, nemhelyi önkéntesség, iskola környékén hulladékszedés.

A **gyerekek** közül 286-an töltöttek ki egy-egy kérdőívet (93%).

A gyerekeket is megkérdeztük, hogy milyen környezeti neveléssel kapcsolatos tevékenységekben vettek részt az elmúlt két évben. Legtöbben a papír- és elemgyűjtést jelölték meg (88%), ezután a túra és kirándulás következett (77%). A kertgondozásban és faültetésben közel 40%-uk vett részt, 30%-uk volt erdei iskolában. A legkevesebben a szakköröket (öko és elsősegélynyújtó), a madáretetést és a vándortáborot jelölték meg.

A megkérdezett gyerekek 70%-a gondolja úgy, hogy az iskolában sokat beszélünk a környezetünkhöz kapcsolódó kérdésekről. A tantárgyak közül – nem meglepő módon - a természetismeret az, ahol a legtöbbet foglalkoznak a témával. A további sorrend: technika, biológia, rajz, honismeret, földrajz és etika. A többi tantárgyra 10% vagy annál is kevesebb jelölés érkezett. A 4-esek magyar és matematikaórán is foglalkoztak környezetvédelemmel, és ők jelölték a legnagyobb számban a rajzot. Az etika tantárgy is az alsósoktól kapta a legtöbb jelölést.

Tanítványaink tudatosságát mutatja, hogy 83%-uk tartja fontosnak, hogy a gyerekek is foglalkozzanak a környezetük védelmével. Saját maguk értékelésekor legtöbben azt tartották teljes mértékben igaznak magukról, hogy figyelnek környezetük tisztaságára, igyekeznek takarékoskodni az energiával és a vízzel, valamint szelektíven gyűjtik a hulladékot. Nagy részükre többnyire igaz, hogy érdeklődnek a környezetvédelemmel foglalkozó hírek, műsorok iránt; hogy szívesen vesznek részt környezetük szépítésében; hogy ha tehetik, nem autóval közlekednek. A legkevésbé jellemző rájuk, hogy télen madarakat etetnek, illetve hogy vásárláskor igyekeznek újrahasznosítható csomagolóanyagot használni.

A megkérdezettek 75 %-a jónak tartja, hogy iskolánk elnyerte az ökoiskola címet. 33-an válaszoltak úgy, hogy nem tudják, hogy ez jó-e (ebből 20-an 7.8-osok).

A gyerekeket is megkérdeztük, hogy milyen öko-programokban vettek részt az elmúlt két évben. Náluk első helyre az Európai mézes reggeli került, majd a Föld napi programok, aztán a rajzpálázatok, az elemgyűjtés, a Víz világnapi programok következtek a sorban. Mindösszesen 8 diákunk nyilatkozott úgy, hogy semmiben nem vett részt.

#### Összegzés:

A mérés alapján biztosan állíthatjuk, hogy ökoiskolai tevékenységünk az elmúlt években eredményes volt. Szülő, diák, pedagógus egyformán fontosnak gondolja, hogy foglalkozzunk a környezeti neveléssel. A programok sokszínűsége biztosítja, hogy a gyerekek ne csak kötelező tananyag formájában találkozzanak a környezetvédelemmel, hanem élményt nyújtó előadások, tevékenységek, tapasztalatszerzések útján is. A pozitív megerősítések alapján újra meg fogjuk pályázni az ökoiskola címet.